

154. sz. Egyezmény

a kollektív tárgyalások előmozdításáról

Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1981. június 3-án hatvanhetedik ülészakára ült össze, és

Megerősítve a Philadelphiai Nyilatkozat azon rendelkezését, amely leszögezi, hogy „A Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek lényeges kötelezettsége a világ nemzetei között olyan programok előmozdítása, amelyek a kollektív tárgyalási jog tényleges elismerésére fognak vezetni”, és megjegyezve, hogy ez az elv „A világ minden lakójára teljes mértékben vonatkozik”, és

Tekintettel azon meglévő nemzetközi normák rendkívüli fontosságára, amelyeket az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló 1948. évi Egyezmény, a szervezkedési és a kollektív tárgyalási jogról szóló 1949. évi Egyezmény, a kollektív szerződésekről szóló 1951. évi Ajánlás, az önkéntes békéltetői és döntőbírói eljárásról szóló 1951. évi Ajánlás, a munkaügyi kapcsolatokról (közszférában alkalmazottak) szóló 1978. évi Egyezmény és Ajánlás, valamint a munkaügyi irányításról szóló 1978. évi Egyezmény és Ajánlás tartalmaz, és

Figyelembe véve, hogy kívánatos lenne fokozott erőfeszítéseket tenni ezen normákban foglalt célkitűzések, különösen a szervezkedési és a kollektív tárgyalási jogról szóló 1949. évi Egyezmény 4. cikkében, valamint a kollektív szerződésekről szóló 1951. évi Ajánlás 1. pontjában foglalt alapvető elvek megvalósítására, és

Figyelembe véve ennek megfelelően, hogy ezeket a normákat célszerű lenne kiegészíteni az e normákon alapuló, a szabad és önkéntes kollektív tárgyalások előmozdítását célzó megfelelő rendelkezésekkel, és

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a kollektív tárgyalások előmozdításáról, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1981. június 19-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A kollektív tárgyalásokról szóló 1981. évi Egyezmény” néven idézhető:

I. RÉSZ. HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

1. Az Egyezmény a gazdasági tevékenység valamennyi ágazatára vonatkozik.
2. Azt, hogy jelen Egyezményben nyújtott rendelkezések milyen mértékben terjednek ki a fegyveres testületekre és a rendőrségre, nemzeti jogalkotás, illetőleg a nemzeti gyakorlat határozhatja meg.
3. A közszolgálat tekintetében a nemzeti jogalkotás vagy gyakorlat megállapíthatja jelen Egyezmény alkalmazásának különös szabályait.

2. cikk

Ezen Egyezmény szempontjából a "kollektív tárgyalások" kifejezés mindazon tárgyalásokra kiterjed, amelyekre egyfelől egy munkaadó, illetve a munkaadók egy csoportja, illetőleg egy vagy több munkaadói szervezet, másfelől egy vagy több munkavállalói szervezet között:

- (a) a munkakörülmények és a foglalkoztatási feltételek meghatározása; és/vagy
  - (b) a munkaadók és a munkavállalók közötti kapcsolatok szabályozása; és/vagy
  - (c) a munkaadók vagy szervezeteik és a munkavállalók egy vagy több szervezete közötti kapcsolatok szabályozása
- céljából kerül sor.

3. cikk

1. Ahol a nemzeti jogalkotás vagy gyakorlat a munkavállalói képviselőkről szóló 1971. évi Egyezmény 3. cikkének (b) albekezdésében foglaltaknak megfelelően elismeri a munkavállalók üzemi képviselőinek létezését, a nemzeti jogalkotás vagy gyakorlat azt is meghatározhatja, hogy a "kollektív tárgyalások" kifejezés a jelen Egyezmény szempontjából milyen mértékben foglalja magában az e képviselőkkel folytatandó tárgyalásokat.

2. Amennyiben az e cikk 1. bekezdésének alkalmazásával a "kollektív tárgyalások" kifejezés a munkavállalóknak az abban a bekezdésben említett üzemi képviselőivel folytatandó tárgyalásokat is magában foglalja, szükség esetén megfelelő intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy e képviselők léte ne legyen felhasználható az érintett munkavállalói szervezetek helyzetének gyengítésére.

II. RÉSZ. ALKALMAZÁSI SZABÁLYOK

4. cikk

A jelen Egyezmény rendelkezéseit nemzeti jogalkotás útján kell hatályba léptetni, feltéve, hogy a hatályba léptetés nem kollektív szerződésekkel, választott bírósági határozatokkal, vagy más, az adott államban kialakult gyakorlatnak megfelelően történik.

III. RÉSZ. KOLLEKTÍV TÁRGYALÁSOK ELŐMOZDÍTÁSA

5. cikk

1. A kollektív tárgyalások elősegítésére a nemzeti körülményeknek megfelelő intézkedéseket kell tenni.

2. A jelen cikk 1. bekezdésében jelzett intézkedéseknek az a célja, hogy

- (a) a jelen Egyezmény alá tartozó tevékenységi ágakban működő valamennyi munkaadó és munkavállalói csoport lehetőséget kapjon a kollektív tárgyalások folytatására;
- (b) a kollektív tárgyalások rendszere fokozatosan ki legyen terjesztve a jelen Egyezmény 2. cikkének (a), (b) és (c) albekezdésekben foglalt összes kérdésre;
- (c) elősegítse a munkaadói és munkavállalói szervezetek közötti konzultáció szabályainak kialakítását;

- (d) kollektív tárgyalások folytatását ne gátolhassa az alkalmazandó eljárási szabályok hiánya, vagy azok elégtelen vagy nem megfelelő volta;
- (e) a munkaügyi viták rendezésére szolgáló szervek és eljárási módszerek oly módon legyenek kiépítve, hogy hozzájáruljanak a kollektív tárgyalások előmozdításához.

6. cikk

A jelen Egyezmény rendelkezései nem zárják ki olyan munkaügyi kapcsolatrendszerek működését, amelyekben kollektív tárgyalásokra békéltető és/vagy választottbírói szervezettek, vagy intézmények keretében, a felek önkéntes részvételével kerül sor.

7. cikk

A hatósági szervek a kollektív tárgyalások ösztönzésére és előmozdítására szolgáló intézkedéseik megtétele előtt kötelesek a munkaadói és a munkavállalói szervezetekkel előzetes tárgyalásokat folytatni, és velük - lehetőség szerint - megállapodásra jutni.

8. cikk

A kollektív tárgyalások elősegítésére szolgáló intézkedések nem hozhatók meg, vagy nem alkalmazhatók oly módon, hogy azok gátolják a kollektív tárgyalások szabadságát.

IV. RÉSZ. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

9. cikk

Az Egyezmény nem módosít semmiféle korábbi Egyezményt vagy Ajánlást.

10. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

11. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

12. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az

Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

13. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

14. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

15. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

16. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 12. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

17. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.